

## Zpráva z pátého ročníku islamologické konference v Českých Budějovicích

Ve čtvrtek 11. 11. a v pátek 12. 11. 2021 uspořádala Katedra filosofie a religionistiky Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (dále jen Kfi TF JU) již pátý ročník odborné konference s mezinárodní účastí „Česká a slovenská islamologie 2021: současná témata a budoucí výzvy“. Setkání se zúčastnili akademici a další odborníci z Prahy, Plzně, Brna, Olomouce, Pardubic, Hradce Králové, Českých Budějovic, Košic a Bratislavy. Oproti předchozím ročníkům se opět rozšířil počet přednášejících a z části se pozměnila jejich skladba.

V první čtvrtéční sekci vystoupil doc. Jaroslav Franc (Katedra komunikačních studií CMTF UPOL) se svým referátem „*Fratelli tutti papeže Františka a povzbuzení od velkého imáma*“. Mgr. Ivo Mach (Katedra filosofie a religionistiky FF UPA) hovořil o dějinách a současnosti hnutí Badalija, které usiluje o porozumění mezi křesťany a muslimy. Tematicky kompaktní panel uzavřel dr. Lukáš de la Vega Nosek (Katedra religionistiky HTF UK v Praze) svým zamyšlením nad kategorií občanství v soudobém muslimsko-křesťanském dialogu. Přednášející měli k dispozici vždy dvacet minut, po nichž následovala diskuze moderovaná předsedajícím. Se svými dotazy a komentáři se mohli zapojit také vyučující a studenti z JU a rovněž veřejnost.

Druhou sekci otevřela dr. Zora Hesová (Filosofický ústav AV ČR), která referovala o epistemické tradici a moderní islámské filosofii. Dr. Christopher Helton pokračoval přednáškou na téma „*Master Fard Muhammad – now it can be told!*“. Hlavním motivem byla reprodukce „zakladatelského mýtu“ americké organizace Islámský národ. Sekci uzavřel doc. Dušan Deák (Katedra porovnávací religionistiky FF UK v Bratislavě) s příspěvkem „*Spiritualita, orientalizmus a islám v Indickom denníku Viery Lubošinskej*“. Věnoval se autorčině narativní strategii – především tomu, v čem podléhá, nebo se naopak liší od orientalizmem formovaného dobového západního diskurzu o islámu a muslimech.

V pátek ráno konference pokračovala čtvrtou sekcí, která byla různorodá i z důvodů změn v programu. Nejprve dr. Karel Černý (Pracoviště historické sociologie FHS UK v Praze) nastínil výsledky své re-analýzy reprezentativního kvantitativního výzkumu integrace mladých evropských muslimů. Mgr. Zuzana Rendek (Katedra antropologie FHS UK v Praze) představila výsledky svého výzkumu věnovaného adaptační strategii druhé generace muslimů v České republice. Mgr. Karel Pikeš (Katedra filosofie a religionistiky FF UPA) svým příspěvkem na téma „*Je sufismus západní konstrukt?*“ vrátil diskuzi na obecnější rovinu.

V další dopolední sekci představil doc. Marek Čejka (Ústav teritoriálních studií FRRMS MENDELU) aktuální vývoj v Izraeli a Palestině. Následoval ho doc. Daniel Topinka (Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UPOL), který posluchačům prezentoval východiska nového projektu zaměřeného na vznik diaspory Čechů žijících v Egyptě po roce 1989. Páteční odpoledne otevřela šestá sekce, která se věnovala dějinám a současnosti Blízkého východu.

Doc. Attila Kovács (Katedra porovnávací religionistiky FF UK v Bratislavě) přednesl příspěvek na téma „*Město mamlúckých památek: skrytá tvář islámské architektury v Jeruzalémě*“. Následně jsme sice zůstali u současného vývoje, ale geograficky jsme se přesunuli více na východ. Dr. Josef Kraus (Katedra politologie FSS MU) popsal proměnu íránské zahraniční politiky vůči Afghánistánu po nástupu Tálibánu k moci. První referát další sekce nabídl jiný úhel pohledu. Dr. Veronika Sobotková (Katedra blízkovýchodních studií FF ZČU) představila výsledky terénního antropologického výzkumu islámské religiozity na příkladu ší'itské pouti Arba'ín.

Vytváření finálního programu volněji definované odborné konference je pokaždé výzvou. Následující čtyři vystoupení byla pořadateli seřazena pro svoji tematickou blízkost. Mgr. Tadeáš Vala (Katedra filosofie a religionistiky FF UPa; Katedra politologie FF UHK) přednesl příspěvek na téma „*Džihád proti káfírům': Interpretace džihádu u Centra pro Studium Politického Islámu*“. Mgr. Lukáš Větrovec (Katedra porovnávací religionistiky FF UK v Bratislavě) si zase všímal orientalismu a proti-islámských postojů jako ideologických předpokladů bosenské genocidy v letech 1992–1995. Pojítkem posledních dvou referátů bylo internetové prostředí. Ehsan Arzroomchilar (Kfi TF JU) se zaměřil na růst islámské radikalizace v kyberprostoru. Doc. Přemysl Rosůlek (Katedra politologie a mezinárodních vztahů FF ZČU) konferenci uzavřel analýzou rétoriky českého premiéra Andreje Babiše. Poukázal zejména na jeho posun od migrantofobie k „banální islamofobii“.

Přednášející mají možnost upravit své texty do podoby časopiseckých studií, které projdou obvyklým recenzním řízením. Rádi bychom poděkovali vedení TF JU za veškerou podporu, která napomohla k úspěšnému průběhu odborného setkání.

*Za pořadatele* **Martin Klapetek**  
(TF JU, [klapetek@tf.jcu.cz](mailto:klapetek@tf.jcu.cz))